

Tři ztracenci

Pozdě v noci ohlásilo štěkání psů návrat vyslaných zvěďů.

Z chatrčí, napolo zasypaných sněhem, vybíhají ospalí obyvatelé a svítí si hořícími větvemi.

Chumelenice přestala již skoro nadobro.

Všichni jsou žádostivi zpráv. Avšak poslové nic nevypravují. Stačí vidět, co ukazují.

Vlečou bídne smykové saně. Dotáhli a dotlačili je až před Vratišovu chýši.

Za matného svitu pochodní z březové kůry je vidět, že na saních leží polomrtvá žena a mladý hoch. Žena chvílemi slabě sténá, hoch nejeví známky života.

Zvědové snesli ženu do Vratišovy zemnice, kde je nejvíce místa.

Za chvíli přišli ještě další, opozdilí zvědové. Hle, silný Dub nese v náručí malého hošíka, asi tříletého. Hlavu má opřenu o Dubovo rámě a spí. Zabalen je v hřejivé kožešině, podobá se medvídkovi. Přes obličej má staženu kapuci, obroubenou nádhernými liščími ohony. Inu, rodiče toho chlapečka dobře věděli, co chrání proti nejprudší zimě!

Vratíš rozfoukal oheň v chýši a v koutě urovnal lůžko. Tam položili vysílenou ženu a vlili jí do úst trochu teplé medoviny. Žasnou nad ní, jak je hrozně vyhublá. Je zřejmě nemocná.

„Však ona otevře oči, až se tu zahřeje!“ praví Vratíš soucitně.

„Co s tím hochem?“ ptají se muži u saní.

„Je zmrzlý, nechte ho tam!“ odpovídají z chýše. „Zítřa ho spálíme a pochováme.“

Muži vyklopili hocha do sněhu a odtáhli dlouhý smyk z cesty. V chýši se zatím bavili s hošíčkem. Klučina byl dobře zabalen v teplých kožešinách a teď už mu nic není. Má asi veliký hlad. Mžourá po všech mužích, co se jich do zemnice natlačilo, a bojí se. Ustrašeně pobrekává; nahlas plakat si netroufá. Je tu tolik neznámých lidí!

Když mu někdo podal placku natřenou medem, hltavě se do ní zakousl, div se neudávil. Uslzené tvářičky se mu rozjasnily. Špulí hubičku a pátravě se rozhlíží. Někoho hledá. Vyvaluje oči jako pulec.

„Jak ti říkají, cvrčku?“ optal se ho Vratiš.

„Špu-lí-ček...!“ honosivě oznamuje chlapeček, velmi hrdý na své jméno, jež asi teprve nedávno dostal.

„Aha, Špulíček, Špulík!“ opakují muži směšně po klučíkovi a smějí se jeho pitvoření.

Vstoupil stařešina Čech. Hned bylo ticho.

„Buď vítán, Čechu!“ pozdravil Vratiš.

Stařešina se podíval na ležící ženu i na klučinu a řekl:

„Už jsem slyšel, že jsme dostali hosty. Vida, hezký klučina! A tuhle...? Té ženě není tuze dobře...! Nuže, vypravujte, jak jste je naši!“

Dub hned začal:

„Šlo se nám sněhem namáhavě. Jen zvolna jsme postupovali. Došli

jsme až na ten kopec, kde dříve z řídkého porostu vystupoval onen sivý dým. Mezi stromy jsme už nic neviděli a nemohli jsme tajemné tábořiště nalézt. Byli jsme velmi unaveni.

Najednou jsme přišli na lidské stopy! Byly čerstvé – i v šeru jsme je dobře viděli; bedlivěji jsme si je prohlédli a uznali jsme, že to jsou stopy mladého, lehkého lovce. Byl asi unavený – opíral se o hůl a jeho kroky byly plíživé.

Šli jsme po těch stopách. Snad nás dovedou k ohni – hádali jsme. Bylo už hezky temno, proto jsme šli velmi opatrně. Oštěpy jsme měli připraveny.

Ve sněhu jsme našli hocha. Nehýbal se, ale ještě žil...“

Teď vpadl nedočkavě Bogul:

„Nad ním stál veliký vlk a nejspíš chtěl už nebohého hocha roztrhat. Skočili jsme na vlka a bili jsme do něho. Zuřivě se bránil a měl ještě tolik síly, že nám potrhál nohavice. Když jsme ho chtěli oštěpem dorazit, uskočil do křoví. Nehledali jsme ho, protože jsme se nechtěli zdržovat. Daleko jistě nedolezl. Dojdeme si tam pro něj ráno. Hodí se vlčina na zimu!“

„Já jsem šel po hochových stopách zpět,“ navázal opět Dub, „a našel jsem skoro vyhaslé ohniště. U ohniště bídne smykové saně, na nich ležela bez vlády tato žena a u ní tento chlapeček. Víc už nikdo. Žádní nepřátelé, žádní lovci. Vykřikl jsem naše znamení a ostatní přinesli toho zmrzlého hocha...“

Každý z vyzvědačů vyprávěl chvilku.

Stařešina s vážnou tváří poslouchal jejich líčení, provázené výkřiky a názornými posunky, jak přidali umírajícího hocha na saně, jak všichni táhli a tlačili smyk přes strže, vršky a skaliska.

„Divím se, jak se tam na kopec dostali,“ začal opět Dub. „Hledal jsem ještě vůdce téhle nešťastné družiny, ale nikde nablízku nebyl. Snad zahynul již dříve. Vzal jsem škrvrně do náručí a stoupal jsem za saněmi. Šlo se věru tuze špatně, byla to zlá cesta.“

„Chudáci!“ pronesl soucitně stařešina. „Kdo ví, z kterého jsou rodu a kam jejich pouť mířila!“

Pohlédl na ženu, která teď tiše spala. Uspokojen se obrátil k malému klučínovi.

„Posviňte mi na něj!“

Stařešina se zadíval na hošíka a ten najednou zatřepetal ručkama a volal: „Děde, děde!“

„U Svantovíta!“ vykřikl stařešina. „Vždyť je to hošík našeho slévače Vlka!“

Muži vyskočili ze sedátek plni překvapení.

To že by byl synek jejich druha v rodě, jehož museli zanechat nemocného v starém domově, když na jaře vytáhli hledat nový domov? Ne, není možná! Jak by se teď v zimě dostal sem z takové dálky?

Stařešina Čech vzal hošíka na ruku a klučík vesele říká: „Děde, děde!“

„Tak mi ten brouček říkával v našem starém domově. Nezapomněl na mě,“ s radostným pohnutím volá stařešina.

„Je to on!“

Postavil hošíka na zem a posvítil si loučí na spící ženu. Nemohl ji poznat, byla velice přepadlá.

„Ne, stařešino, mylíš se!“ odporují shromáždění muži.

„Náš bratr Vlk je daleko odtud a z takové dálky sem nemůže nikdo v zimě přijít.“

„Však ona nám ta žena všechno poví!“ řekl stařešina a dodal: „Teď ji nechte spát, je velice zesláblá.“

Venku za chatou se rvou psi. Osadou se rozléhá pronikavý štěkot. Muži vylezli z chýše a přísně volají na zběsilé psy. Do nejzuřivějších kopají, aby dali pokoj.

Znova poletuje sníh.

„Dostali se, čmuchalové, asi někomu na zásoby a teď se o to perou...“ povídá si Vratíš a belhá se zpátky do chaty pro lepší pochodeň.

Strážce hlásí, že tu psi honili nějakého vlka.

„Aha, proto ten rámus!“

I stařešina vystoupil z chaty a chtěl se ještě podívat na zmrzlého hochu.

Když muži posvítili na nebožáka, spatřili na něm ležet schouleného psa, jenž jako by hochu zahříval. Líže si krvavé rány, jež asi utržil v boji. Schází mu půl ucha a na boku má strženou kůži.

Jakmile se stařešina přiblížil, zvedl pes hlavu a výhrůžně zavrčel. Teď bylo vidět, že je to silný vlčák, ale vyhublý a zle pokousaný.

„To není náš pes! Jak se sem dostal?“ diví se muži.

„To je pes, kterého jsme měli za vlka a málem bychom jej v lese utloukli!“ zvolal udivený Bogul.

Dub soucitně připojil: „A on jen bránil toho zmrzlého chlapce a pak se dobelhal za námi až sem.“

„Posvíte mi lépe na toho hochu!“ přál si stařešina. Když pak muži posvítili a on lépe viděl hochův obličej, vykřikl: „To je Vlček, syn Vlkův!“

Všichni byli tím objevem překvapeni.

Chromý Vratíš a silný Dub se už také přidávají k stařešinovu hlasu a tvrdí, že v nešťastných poutnicích poznávají rodinu proslulého slévače bronzu Vlka, jehož nemohl rod vzít s sebou na svízelnou výpra-

vu do nové země. Ale ostatní muži se vzpírají uvěřit něčemu tak nemožnému. Chtěli odehnat psa z hocha, ale nedá se. Olizuje stále hochovu bílou tvář.

„Je to Vlček, věřte mi!“ znova tvrdí stařešina. „Zdá se teď malý, proto ho nemůžete poznat“

„Není možná, není možná!“ rozumují muži. Nevěří, že by se mohla osamělá rodina teď v zimě dostat za nimi až sem. „Takovou cestu nelze vykonat ani silné tlupě!“

Sníh padá hustěji.

Stařešina potřásá hlavou a odchází. Zvláštní psovo zakňučení ho zastavilo. Stařešina Čech bere sám do ruky hořící pochodeň od Vratíše a znova si svítí na hocha.

Pes ucouvl před padajícími jiskrami. Jedna jiskra zasvítla rudým obloukem a smekla se v průvodu sněhových vloček na hochovu tvář.

Hochova ústa sebou zaškubala.

„Hola – há! Vždyť on žije!“ vzrušeně vykřikl stařešina Čech.

„A teď pohnul rukou!“ přidali okolostojící muži.

Rozčileni nenadálým obratem, vtáhli hned hocha do chýše a třeli jej sněhem.

Dlouho trvalo, než se ztuhlé údy uvolnily.

Konečně hoch otvírá oči. Ale mluvit ještě nemůže.

Muži si hlasitě oddechli. Dub si otírá čelo. Zapotil se, jak horlivě hocha třel.

„Ten pes tě, hochu, zachránil před zmrznutím!“ řekl dojatý stařešina.

Chromý Vratíš hodil ven z chýše kus suchého masa. Ještě než dopadl do sněhu, zařal do něho pobíhající vlčák zuby.

Stařešina Čech vida, že je o všechny zachráněné poutníky postaráno, pohladil spícího Špulíčka, vylezl z chýše a volně kráčí ke své zemnici.

Po několika krocích je obsypán chumelícími se sněhovými vločkami.

„Dobrou noc, hospodáři!“ pozdravuje ze tmy strážný hlídač.

„Dobrou noc!“ odpovídá Čech, starosta a vůdce rodu. „Boží s námi všemi!“